

Direktiva 2000/26/EC e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit

Date 16 maj 2000

Mbi përafrimin e ligjeve të Shteteve Anëtare në lidhje me sigurimin kundër përgjegjësisë civile në lidhje me përdorimin e mjeteve motorike dhe ndryshimin Direktivave të Këshillit 73/239 / EEC dhe 88/357/EEC

(Direktiva e katërt për sigurimet e automjeteve)

PARLAMENTI EVROPIAN DHE KËSHILLI I BASHKIMIT EVROPIAN,

Duke pasur parasysh Traktatin e Themelimit të Komunitetit Evropian, dhe në nenet 47 (2) dhe 95 të saj,

Duke pasur parasysh propozimin nga Komisioni ⁽¹⁾,

Duke pasur parasysh opinionin e Komitetit Ekonomik dhe Social ⁽²⁾,

Duke vepruar në përputhje me procedurën e përcaktuar në Nenin 251 të Traktatit ⁽³⁾, duke marrë parasysh tekstin e përbashkët të miratuar nga Komiteti i Pajtitimit më 7 prill 2000,

Ka parasysh që:

(1) Për momentin, ekzistojnë dallime midis dispozitave të përcaktuara me ligj, rregullimin apo veprimin administrativ në shtetet anëtare në lidhje me sigurimin kundër përgjegjësisë civile në lidhje me përdorimin e mjeteve motorike dhe se ato dallime përbëjnë një pengesë për lëvizjen e lirë të personave dhe shërbimeve të sigurimit.

(2) Për këtë arsye është e nevojshme të behet një vlerësim i përafërt i dispozitave në mënyrë që të nxisë funksionimin e shëndoshë të tregut të vecante.

(3) Nga Direktiva 72/166/EEC ⁽⁴⁾, Këshilli miratoi dispozita për përafrimin e ligjeve të Shteteve Anëtare në lidhje me sigurimin kundër përgjegjësisë civile në lidhje me përdorimin e mjeteve motorike, si dhe për zbatimin e detyrimit për të siguruar kundër detyrimit të tillë.

(4) Nga Direktiva 88/357/EEC ⁽⁵⁾, Këshilli miratoi dispozita për koordinimin e ligjeve, rregulloreve dhe dispozitave administrative lidhur me sigurimin e drejtpërdrejtë, përveç sigurimit të jetës dhe hedhjen poshtë të dispozitave për të lehtësuar ushtrimin efektiv të lirisë për të ofruar shërbime.

(5) Sistemi i byrose së kartës jeshile siguron zgjidhje të gatshme të kërkesave në vendin e palës së dëmtuar madje dhe kur pala tjetër vjen nga një vend tjetër evropian.

(6) Sistemi i byrose së kartës jeshile nuk i zgjidh të gjitha problemet e një pale e dëmtuar pa kërkesë në një vend tjetër ndaj një pale rezidente atje, dhe një ndërmarrje sigurimesh të autorizuar atje (sistemi juridik i huaj, gjuhë e huaj, procedurat e vendosjes dhe shpesh zgjidhje të vonuara të paarsyeshme).

---

(7) Me rezoluten e tij të 26 tetor 1995 mbi zgjidhjen e kërkesave që dalin nga aksidentet e trafikut që ndodhin jashtë vendit të origjines të kërkesit ⁽⁶⁾, Parlamenti Evropian, duke vepruar sipas paragrafit të dytë të nenit 192 të Traktatit, i bëri thirrje Komisionit të paraqesë një propozim për Parlamentin Evropian dhe Direktivave të Këshillit për të zgjidhur këto probleme.

(8) Është në fakt e përshtatshme për të plotësuar marrëveshjet e përcaktuara nga direktivat 72/166/EEC, 84/5/EEC ⁽⁷⁾ dhe 90/232/EEC ⁽⁸⁾ në mënyrë që tu garantojë palëve të dëmtuara që vuajnë humbje ose dëmtim një trajtimi të barabartë, pavarësisht se në c' vend të Komunitetit ka ndodhur aksidenti; për aksidentet që janë brenda fushëveprimit të kësaj Direktive që ndodhin në një Shtet tjetër nga ai i banimit të palës së dëmtuar, ka boshllëqe në lidhje me zgjidhjen pretendimeve të palëve të dëmtuara.

(9) Zbatimi i kësaj Direktive të aksidenteve që ndodhin në vendet e treta të mbuluara nga sistemi kartës të gjelbër, që ndikojnë në ne palet e demtuara, banore në Komunitet dhe përfshin mjetet e siguruar dhe bazuar normalisht në një Shtet Anëtar, nuk ka të bëjë me një shtrirje territoriale të mbulimit të detyrueshëm të sigurimeve motorike siç parashikohet në nenin 3 (2) të Direktivës 72/166/EEC.

(10) Kjo përfshin dhënien palës së dëmtuar të drejtën e drejtpërdrejtë të veprimit kundër ndërmarrjes të sigurimit të palës përgjegjëse.

(11) Një zgjidhje e pranueshme mund të jetë për vuajtjet e palëve të dëmtuara të humbjeve ose dëmtimeve si rezultat i një aksidenti automobilistik, të cilat janë brenda fushëveprimit të kësaj Direktive dhe që ndodhin në një Shtet tjetër nga ai i banimit të tyre, për të bërë kërkesë në shtetin e tyre Anëtar të banimit, kundër një përfaqësuesi të kërkesave, të caktuar nga ndërmarrja e sigurimit të palës përgjegjëse.

(12) Kjo zgjidhje do të mundësonte vuajtjen e dëmeve të palëve të dëmtuara jashtë Shtet Anëtar të tyre të banimit, që të kenë të bëjnë me procedurat e njohura për ta.

(13) Ky sistem që ka përfaqësues pretendimesh në shtetin anëtar të banimit të palës së dëmtuar, nuk ndikon në ligji substancial që do të aplikohet në çdo rast individual as edhe në çështjen e juridiksionit.

(14) Ekzistenca e një të drejte të drejtpërdrejtë të veprimit kundër sipërmarrjes të sigurimeve për palen që ka pësuar humbje apo lëndim, është një shtojcë logjike për emërimin e përfaqësuesve të tilla dhe për më tepër përmirëson pozicionin ligjor të palëve të dëmtuara të automjeteve motorike aksidentet që ndodhin jashtë shtet anëtar të partisë së banimit.

(15) Në mënyrë për të plotësuar boshllëqet në fjalë, ajo duhet të jetë kusht që Shteti Anëtar ku ndërmarrja e sigurimeve është i autorizuar duhet të kërkojë të ndërmarrjes për të caktuar përfaqësuesit rezident ose pretendimet e ngritura në Shtetet e tjera Anëtare për të mbledhur të gjithë informacionin e nevojshëm në lidhje me kërkesave që rrjedhin nga aksidentet e tilla dhe

për të ndërmarrë veprime të përshtatshme për të zgjidhur kërkesat në emër dhe për llogari të ndërmarrjes së sigurimit, duke përfshirë pagesën e kompensimit për këtë, pretendon përfaqësues duhet të ketë kompetenca të mjaftueshme për të përfaqësuar ndërmarrjen e sigurimit në lidhje me personat që vuajnë nga dëmtime aksidentet e tilla, dhe gjithashtu për të përfaqësuar ndërmarrjen e sigurimit përpara autoriteteve kombëtare, duke përfshirë, kur është e nevojshme, para gjykatave, për atë që është në përputhje me rregullat e së drejtës private ndërkombëtare mbi rregullat e juridiksionit.

(16) Aktivitetet e përfaqësuesit të kërkuesit nuk janë të mjaftueshme në mënyrë që të këshillojnë juridiksionin mbi gjykatat në shtetin anëtar palës së dëmtuar të banimit në qoftë se rregullat e së drejtës private ndërkombëtare mbi rregullat e juridiksionit të cilat nuk parashikojnë kështu.

(17) Emërimi i përfaqësuesit përgjegjës për zgjidhjen e pretendimeve duhet të jetë një nga kushtet për qasje për kryerjen e veprimtarisë së sigurimit të listuar në klasën e 10 të pikës A të Shtojcës së Direktivës 73/239/EEC⁽⁹⁾, me përjashtim të detyrimit transportuesit; se kushtet për këtë arsye duhet të mbulojnë nga autorizimi i vetëm zyrtar i lëshuar nga autoritetet e Shtetit Anëtar ku ndërmarrja e sigurimeve vendos zyrën e saj qendrore, siç është përcaktuar sipas Pjesës II të Direktivës 92/49/EEC (10), se gjendja duhet të vlejë edhe për ndërmarrjet e sigurimit që kanë zyrat e tyre qendrore jashtë Komunitetit që kanë siguruar një autorizim duke i dhënë atyre qasje në aktivitetin e sigurimeve në një Shtet Anëtar të Komunitetit; Direktiva 73/239/EEC duhet të ndryshohet dhe të plotësohet në përputhje me rrethanat.

(18) Përveç kësaj për të siguruar që ndërmarrja e sigurimeve ka një përfaqësues në shtetin ku banon pala e dëmtuar, kjo është e përshtatshme për të garantuar të drejtën e veçantë të palës së dëmtuar që paraqet pretendimin të zgjidhet menjëherë, është pra e nevojshme që të përfshijë në ligjin përkatës kombëtar në fuqi dhe dënime sistematike financiare ose ekuivalente administrative - të tilla si urdhrat e kombinuar me gjykatat administrative, raportimi i autoriteteve mbikëqyrëse mbi një bazë të rregullt, kontrolle në vend, botime në revistën zyrtare kombëtare dhe në shtyp, pezullimin e aktiviteteve të ndërmarrjes (ndalimi për përfundimin e kontratave të reja për një periudhë të caktuar), caktimin e një përfaqësuesi të veçantë të autoriteteve mbikëqyrëse përgjegjëse për monitorimin e biznesit është i drejtuar në përputhje me ligjet e sigurimeve, tërheqjen e autorizimit për këtë linjë biznesi, sanksionet që do të imponohen mbi drejtorët dhe stafin e menaxhimit - në rast se ndërmarrja e sigurimeve ose përfaqësuesi i saj nuk arrin të përmbushë detyrimin e saj për të bërë një ofertë e kompensimit brenda një kohe të arsyeshme-limit dhe kjo nuk duhet të paragjykojë zbatimin e çdo mase të tjera - sidomos nën mbikëqyrjen e ligjit - të cilat mund të konsiderohen si të përshtatshme; megjithatë, ajo është një kusht që detyrimi dhe dëmet e lëndimit e dukshme nuk duhet të jenë në konflikt, në mënyrë që ndërmarrja e sigurimit është në gjendje të bëjë një ofertë të arsyetuar brenda kohës së afatit të pershkruar; Oferta e arsyetuar e kompensimit duhet të jetë me shkrim dhe të përmbajë arsyet mbi bazën e të cilit detyrimi dhe dëmet janë vlerësuar.

(19) Përveç këtyre sanksioneve, është e përshtatshme për të siguruar se interesi duhet të paguhet mbi shumën e kompensimit të ofruar nga ndërmarrja e sigurimit ose dhënë nga gjykata për palën e dëmtuar kur oferta nuk është bërë brenda kohës së parashikuar -limit, e nëse Shtetet Anëtare kanë rregullat ekzistuese kombëtare të cilat mbulojnë kërkesën për pagesën e interesit për pagesën e vonuar -kjo dispozitë mund të zbatohet si një referencë për këto rregulla.

(20) Palet e plagosura që vuajnë humbje ose dëme si rezultat i aksidenteve motorike të automjeteve nganjëherë kanë vështirësi në përcaktimin e emrit të ndërmarrjes së sigurimit që ben sigurimin ndaj detyrimeve civile në lidhje me përdorimin e automjeteve të përfshira në një aksident.

(21) Në interes të paleve të tilla të demtuara, Shtetet Anëtare duhet të ngrejne qendrat e informacionit për të siguruar që informacione të tilla të vihen menjëherë në dispozicion, këto qendra të informacionit duhet të vënë në dispozicion të palëve të demtuara edhe informacion në lidhje me pretendimet e përfaqësuesit, por është e nevojshme që këto qendra duhet të bashkëpunojnë me njëra-tjetren dhe për t'iu përgjigjur me shpejtësi kërkesave për informacion në lidhje me pretendimet e bëra nga përfaqësuesit e qendrave në Shtetet e tjera anëtare, por duket e përshtatshme që qendra të tilla duhet të mbledhin informacion në lidhje me datën aktuale të përfundimit të sigurimit të mbuluar, por jo për skadimin e vlefshmërisë origjinale të policës nëse kohëzgjatja e kontratës është zgjatur për shkak të jo-anullimit.

(22) Dispozitë specifike duhet të bëhen në lidhje me automjetet (për shembull, makina qeveritare ose ushtarake) të cilat përbejnë përjashtime nga detyrimi për t'u siguruar kundër përgjegjësisë civile.

(23) Pala e dëmtuar mund të ketë një interes të ligjshëm për të qene i informuar në lidhje me identitetin e pronarit ose të shoferit të regjistruar të automjeteve, për shembull në qoftë se ai mund të marrë kompensimin vetëm nga këta persona për shkak se automjeti nuk është siguruar siç duhet ose dëmi e kalon shumën e siguruar, ky informacion duhet edhe të sigurohen në përputhje me rrethanat.

(24) Informatat të tillë të siguruara si, emri dhe adresa e pronarit ose shoferit të zakonshëm të automjetit dhe numrin e policës së sigurimit ose numrin e regjistrimit të automjetit, përbën të dhëna personale brenda kuptimit të Direktivës 95/46/EC e Parlamentit Europian dhe të Këshillit të datës 24 tetor 1995 për mbrojtjen e individëve në lidhje me përpunimin e të dhënave personale dhe për lëvizjen e lirë të të dhënave të tilla ⁽¹¹⁾, përpunimit të të dhënave të tilla të cilat janë të nevojshme për qëllimet e kësaj Direktive e prandaj duhet të përputhen me masat kombëtare të marra në përputhje me Direktivën 95/46/EC, emri dhe adresa e shoferit të zakonshëm duhet të komunikohen vetëm nëse legjislacioni kombëtar siguron një komunikim të tillë.

(25) Është e nevojshme për të bërë parashikimet për një organ kompensimi në të cilën pala e dëmtuar mund të aplikojë, ku ndërmarrja e sigurimeve nuk ka arritur të emërojë një përfaqësues apo është haptazi i vonuar në shlyerjen e një pretendimi ose kur ndërmarrja e sigurimit nuk mund të identifikohet për të garantuar që pala e dëmtuar nuk do të mbetet pa kompensim për të cilën ai ka të drejtë; ndërhyrja e organit të kompensimit duhet të jetë e kufizuar në raste të rralla individuale ku ndërmarrja e sigurimit ka dështuar në përputhje me detyrat e veta nën efektin e imponimit të dënimeve të mundshme .

(26) Roli i luajtur nga organi i kompensimit është që të zgjidhë pretendimin në lidhje me ndonjë humbje apo dem të pësuar nga ana e palës së dëmtuar vetëm në raste të cilat janë të afta për përcaktimin objektiv dhe për këtë arsye organi i kompensimit duhet të kufizojnë aktivitetin e tij

për të verifikuar se oferta e kompensimit është bërë në përputhje me afat -kohor dhe procedurat e përcaktuara, pa ndonjë vlerësim të ceshtjes ne themel.

(27) Personat juridik të cilët janë të percaktuara me ligj si palë e dëmtuar në pretendimet e tij kundër personit përgjegjës për aksidentin ose ndërmarrjes se sigurimit te këtij të fundit (të tilla si, për shembull, ndërmarrjet e tjera të sigurimit ose të organeve të sigurimeve shoqërore) nuk duhet të kenë të drejtë të paraqesin pretendime që i korrespondon organit te kompensimit.

(28) Organi kompensim duhet të ketë të drejtë të subrogation për aq sa ka kompensuar palës së dëmtuar, në mënyrë që të lehtësojë zbatimin e kërkesës trupit kompensim kundër ndërmarrje e sigurimeve, ku ajo ka dështuar që të caktojë një përfaqësues të kërkesave apo është haptazi i vonuar në zgjidhjes së një kërkesë, trupi ofruar kompensim në shtetin pala e dëmtuar duhet të gëzojë një të drejtë automatike për rimbursimin me subrogation të të drejtave të palës së dëmtuar nga ana e organit përkatës në Shtetin ku është vendosur ndërmarrja e sigurimeve, trupi i fundit është të mirë e vendosur për të institucionalizuar procedura për rekurs kundër ndërmarrjes të sigurimit.

(29) Edhe pse Shtetet Anëtare mund të parashikojnë që pretendimi kundër organit te kompensim mund të jetë plotësues, personi i dëmtuar nuk duhet të jetë i detyruar të paraqesë kërkesën e tij për personin përgjegjës për aksidentin perpara paraqitjes se tij para trupit të kompensimit, në këtë rast pala e dëmtuar duhet të jetë të paktën në të njëjtën pozitë si në rastin e një pretendim ndaj fondit të garancisë sipas nenit 1 (4) te Direktivës 84/5/EEC.

(30) Ky sistem mund të bëhet qe të funksionojë me anë të një marrëveshje ndërmjet organeve të kompensimit të vendosura ose miratuar nga shtetet anëtare duke përcaktuar funksionet dhe detyrimet e tyre si edhe procedurat për rimbursimin.

(31) Ku është e pamundur për të identifikuar siguruesin e automjetit, dispozita duhet të jetë bërë në mënyrë që debitori i fundit në lidhje me dëmet që do të paguhen për të palën e dëmtuar është fondi i garancisë i parashikuar në nenin 1 (4) i Direktivës 84/5/EEC të vendosura në Shtetin Anëtar, ku automjetit të jo-siguruar, përdorimi i të ciles ka shkaktuar aksidentin, është i bazuar normalisht; ku është e pamundur të identifikohen automjetet, dispozitë duhet të jenë bërë në mënyrë që debitori i fundit është fondi i garancisë i parashikuara në nenin 1 (4) i Direktivës 84/5/EEC ndodhur në Shtetin Anëtar në të cilin ka ndodhur aksidenti,

KANË MIRATUAR KËTË DIREKTIVE:

KANË MIRATUAR KËTË DIREKTIVE:

Neni 1

Shtrirja

1. Objektivi i kësaj Direktive është që të formulojë dispozitat e veçanta të zbatueshme për palët të dëmtuara lidhur me të drejtën e kompensimit në lidhje me ndonjë humbje apo lëndim që rezulton nga aksidentet që ndodhin në një Shtet Anëtar tjetër krahasuar me Shtetin Anëtar të

vendbanimit të pales se demtuar, që janë shkaktuar nga përdorimi i automjeteve të siguruara dhe bazuar normalisht në një Shtet Anëtar.

Pa paragjykim ndaj legjislacionit të vendeve të treta për përgjegjësi civile dhe të drejtën ndërkombëtare private, kjo Direktivë do të zbatohet gjithashtu ndaj paleve të lenduara banor në një Shtet Anëtar dhe të drejtën e kompensimit në lidhje me ndonjë humbje apo lëndim që rezulton nga aksidentet që ndodhin në vendet e treat, ku byroja e siguresit ka zyrat siç përcaktohet në Nenin 1 (3) të Direktivës 72/166/EEC, dhe janë bashkuar me sistemin e kartolit jeshiul, paveresisht se aksidente të tilla janë të shkaktuar nga përdorimi i automjeteve të siguruara bazuar mbi nornat e Shtetit Anëtar.

2. Nenet 4 dhe 6 do të aplikohen vetëm në rastin e aksidenteve të shkaktuara nga përdorimi i një automjeti:

(a) të siguruar përmes nje sigurimi në një shtet anëtar, përveç shtetit të vendbanimit të palës së dëmtuar,

dhe

(b) në normat e bazuara në një shtet anëtar, përveç shtetit të vendbanimit të palës së dëmtuar.

3. Neni 7 do të aplikohet edhe për aksidentet e shkaktuara nga automjetet e vendve te treta te mbuluara nga nenet 6 dhe 7 të Direktivës 72/166/EEC.

Neni 2

Përkufizimet

Për qëllim të kësaj Direktive:

(a) "Ndërmarrje e sigurimeve" do të thotë një ndërmarrja që ka marrë autorizimin e saj zyrtar në përputhje me nenin 6 ose nenin 23 (2) të Direktivës 73/239/EEC;

(b) "Institucion" do të thotë zyra e kreut, agjencia ose dega e një ndërmarrje të sigurimit siç përcaktohet në Nenin 2 (c) të Direktivës 88/357/EEC;

(c) "Automjet" nënkupton një mjet, siç përcaktohet në nenin 1 (1) të Direktivës 72/166/EEC;

(d) "Palë e dëmtuar" do të thotë një palë e dëmtuar, siç përcaktohet në Nenin 1 (2) të Direktivës 72/166/EEC;

(e) "Shteti Anëtar në të cilin automjeti është normalisht i regjistruar" do të thotë territori në të cilin automjeti është normalisht i regjistruar, siç përcaktohet në Nenin 1 (4) të Direktivës 72/166/EEC.

Neni 3

E drejta e e veprimit te drejtpërdrejtë

Çdo Shtet Anëtar duhet të sigurojë që palët e demtuara të referuara në nenin 1 në aksidente brenda kuptimit të kësaj dispozite, gëzojnë të drejtën e veprimit të drejtpërdrejtë kundër ndërmarrjes se sigurimeve që mbulon personin përgjegjës ndaj përgjegjesisë civile.

Neni 4

Përfaqësuesit e Pretendimeve

1. Secili Shtet Anëtar do të marrë të gjitha masat e nevojshme për të siguruar që të gjitha ndërmarrjet e sigurimit që mbulojnë rreziqet e klasifikuar në klasën e 10 të pikës A të Shtojcës së Direktivës 73/239/EEC, përveç përgjegjesisë së transportuesit, të emërojnë një përfaqësues të pretendimeve në çdo Shtet Anëtar, përveçse në atë shtet në të cilin ata kanë marrë autorizimin e tyre zyrtar. Përfaqësuesi i pretendimeve do të jetë përgjegjës për trajtimin dhe zgjidhjen e pretendimeve që dalin nga një aksident në rastet e referuara në nenin 1. Përfaqësuesi i pretendimeve do të jetë rezident ose do të vendoset në Shtetin Anëtar ku ai është caktuar.

2. Zgjedhja e përfaqësuesit të pretendimeve do të jetë në diskrecionin e ndërmarrjes së sigurimit. Shtetet anëtare nuk mund të kufizojnë këtë zgjedhje.

3. Përfaqësuesi i pretendimeve mund të punojnë për një ose më shumë ndërmarrje sigurimesh.

4. Përfaqësuesi i pretendimeve do të mbledhë të gjithë informacionin e nevojshëm në lidhje me zgjidhjen e ankesave, dhe do të marrë masat e nevojshme për të negociuar një zgjidhje të kërkesave. Kërkesa për emërimin e një përfaqësuesi të pretendimeve nuk do të përjashtojë të drejtën e palës së dëmtuar apo ndërmarrjes së tij të sigurimit për të institucionalizuar procedurën direkt kundër personit që shkaktoi aksidentin apo ndërmarrjes së tij të sigurimit.

5. Përfaqësuesit e pretendimeve do të kenë kompetenca të mjaftueshme për të përfaqësuar ndërmarrjen e sigurimeve në lidhje të palët e demtuara në rastet e referuara në nenin 1 dhe për të përmbushur kërkesat e plota të tyre. Ata duhet të jenë në gjendje të shqyrtojnë rastet në gjuhën/et zyrtare të Shtetit Anëtar të vendbanimit të palës së dëmtuar.

6. Shtetet anëtare duhet të krijojnë një detyrë, të mbështetur me dënime të përshtatshme, efektive dhe sistematike financiare ose ekuivalent administrativ, me efekt që, brenda tre muajsh nga data kur pala e dëmtuar paraqiti kërkesën e saj për kompensim ose drejtpërdrejt në ndërmarrjen e sigurimit të personit të që shkaktoi aksidentin ose të përfaqësuesi i pretendimeve.

(a) Ndërmarrja e sigurimit të personit që shkaktoi aksident apo përfaqësuesi i pretendimeve të saj është e nevojshme që të bëjë një ofertë të arsyetuar të kompensimit në rastet kur përgjegjësia nuk është e kontestuar dhe dëmtimet janë percaktuar, ose

(b) Ndërmarrja e sigurimit, ne te cilin eshte drejtuar pretendimi për kompensim apo përfaqësuesi i pretendimeve te saj duhet te siguroje një përgjigje të arsyetuar në pikat e bëra në kërkesë, në rastet kur përgjegjësia është refuzuar apo nuk ka qenë vendosur në mënyrë të qartë apo dëmet nuk jane percaktuar plotësisht.

Shtetet Anëtare do të miratojnë dispozitat për të siguruar se kur oferta nuk është bërë brenda afatit prej tre muajve, interesi do të paguhet mbi shumën e kompensimit të ofruar nga ndërmarrja e sigurimit ose qe eshte dhënë nga gjykata për palën e dëmtuar.

7. Komisioni do ti raportojë Parlamentit Evropian dhe Këshillit për zbatimin e paragrafit 4, nënparagrafi i parë, dhe per efektivitetin e kësaj dispozite, si dhe për ekuivalentimin e dispozitave kombëtare të masave te dënimit perpara 20 janarit 2006 dhe do të paraqesë propozime nëse është e nevojshme.

8. Emërimi i një përfaqësuesi te pretendimeve nuk do te përbëjë në vetvete hapjen e një dege sipas kuptimit të Nenit 1 (b) të Direktivës 92/49/EEC dhe përfaqësuesi I pretendimeve nuk do të konsiderohet si një themelim në kuptimin e neni 2c të Direktivës 88/357/EEC ose themelim sipas kuptimit të Konventës së Brukselit të 27 shtator 1968 mbi juridiksionin dhe zbatimin e vendimeve në çështjet civile dhe tregtare.

Neni 5

Qendrat e Informacionit

1. Për qëllimet e lejimit të palës së dëmtuar për të kërkuar kompensim, çdo Shtet Anëtar do të krijojë ose të miratojë një qendër informacioni përgjegjëse:

(a) Për mbajtjen e një regjistri që përmban informacionin e mëposhtëm:

1. Numrat e regjistrimit të automjeteve motorike te regjistruara normalisht në territorin e Shtetit në fjalë;

2. (i) numrin e policave të sigurimit që mbulojnë përdorimin e ketyre automjeteve për rreziqet e klasifikuara në klasën e 10 të pikës A të Shtojcës së Direktivës 73/239/EEC, përveç përgjegjësisë së transportuesit, edhe periudhen e vlefshmërisë se polices qe ka skaduar, edhe daten e përfundimit të mbulimit të sigurimit;

(ii) Numrin e kartonit jeshil ose të polices se sigurimit kufitar, nëse automjeti është i mbuluar nga një prej këtyre dokumenteve në rast se automjeti përfiton nga te drejtat e parashikuara ne nenin 4 (b) të Direktivës 72/166/EEC;

3. Ndërmarrjet e sigurimit që mbulojnë përdorimin e automjeteve për rreziqet e klasifikuar në klasën e 10 të pikës A të Shtojcës së Direktivës 73/239/EEC, përveç përgjegjësisë së transportuesit, dhe pretendimet e përfaqësuesit të emëruar nga keto ndërmarrje te sigurimit në

përputhje me Nenin 4, emrat e të cilave do tu njoftohen qendrave te informacionit në përputhje me paragrafin 2 të këtij neni;

4. Listën e automjeteve te cilat, në çdo shtet anëtar, përfitojnë nga përjashtimi per kërkesat për sigurim te përgjegjësive civile të mbuluar në përputhje me Nenin 4 (a) dhe (b) të Direktivës 72/166/EEC;

5. Në lidhje me automjetet e parashikuara në pikën (4):

(i) emrin e autoritetit ose organi i caktuar në përputhje me nënparagrafin e dytë të nenit 4 (a) të Direktivës 72/166/EEC, si përgjegjës për kompensimin e palëve të dëmtuara në rastet kur procedurat e parashikuara në percaktimin e parë të Neni 2 (2) të Direktivës 72/166/EEC nuk është i zbatueshëm, në rast se automjeti përfiton nga përjashtimet e parashikuara në nenin 4 (a) të Direktivës 72/166/EEC;

(ii) Emrin e organit që mbulon automjetin në Shtetin Anëtar ku ai është regjistruar normalisht në goftë se omjeti përfiton nga përjashtimet e parashikuara në nenin 4 (b) të Direktivës 72/166/EEC;

(b) ose për koordinimin, hartimin dhe shpërndarjen e këtyre informacioneve;

(c) Dhe për te ndihmuar personat qe kane të drejtë per tu njohur me informacionet e përmendura në pikat (a) (1), (2), (3), (4) dhe (5).

Të dhënat nga pikat (a) (1), (2) dhe (3) duhet të ruhen për një periudhë prej shtatë vite pas përfundimit të regjistrimit të automjetit ose ndërprerjen e kontratës së sigurimit.

2. Ndërmarrjet e sigurimeve të referuara në paragrafin 1 (a) (3), do të njoftojnë qendrat e informimit të të gjitha Shteteve Anëtare per emrin dhe adresën e përfaqësuesit të pretendimeve që ata kanë emëruar në përputhje me nenin 4 në secilin nga Shtetet Anëtare.

3. Shtetet Anëtare duhet të garantojnë që pala e dëmtuar ka të drejtë për një periudhë prej shtatë vjet pas aksidentit për të marrë pa vonesë informacionin e mëposhtëm nga qendra e informacionit të Shtetit Anëtar ku ai banon, Shteti Anëtar ku normalisht automjeti është i regjistruar ose Shtetit Anëtar ku aksidenti ka ndodhur:

(a) Emrin dhe adresën e ndërmarrjes sigurimit;

(b) Numri i policës së sigurimit dhe

(c) Emrin dhe adresën e përfaqësuesit të pretendimeve të ndërmarrjes së sigurimit në shtetin e vendbanimit të palës së dëmtuar.

Qendrat e Informacionit do të bashkëpunojnë me njëra-tjetren.

4. Qendra do të ofrojë informacion palës së dëmtuar lidhur me emrin dhe adresën e pronarit ose shoferit të zakonshem ose regjistruarit te automjetit nëse pala e dëmtuar ka një interes legjitim në

marrjen e këtij informacioni. Për qëllime të kësaj dispozite, qendra e informacionit do të trajtoje në mënyrë të veçantë:

(a) Ndërmarrjet e sigurimit, ose

(b) Agjencitë e regjistrimit të automjeteve.

Nëse automjeti përfiton nga të drejtat e parashikuara në nenin 4 (a) të Direktivës 72/166/EEC, qendra e informacionit do të informojë palën e dëmtuar për emrin e organit ose organit të caktuar në përputhje me nënparagrafin e dytë të nenit 4 (a) të kësaj Direktive, si përgjegjës për kompensimin e palëve të dëmtuara në rastet kur procedura e parashikuar në paragrafin e parë të Nenit 2 (2) të Direktivës se nuk është e aplikueshme.

Nëse automjeti përfiton nga të drejtat e parashikuara në nenin 4 (b) të Direktivës 72/166/EEC, qendra e informacionit do të informojë palën e dëmtuar për emrin e organit që mbulon makinën në vendin ku është normalisht i vendosur.

5. Përpunimi i të dhënave personale që rezultojnë nga paragrafet e mësipërme duhet të kryhen në përputhje me masat kombëtare të marra në përputhje me Direktivën 95/46/EC.

Neni 6

Organet e kompensimit

1. Secili Shtet Anëtar do të krijojë ose të miratojë një organ kompensimi, përgjegjës për ofrimin e kompensimit palëve të dëmtuara në rastet e referuara në nenin 1.

Palet e tilla të dëmtuara mund të paraqesin një kërkesë organit të kompensimit në shtetin anëtar ku banojnë:

(a) Nëse, brenda tre muajsh nga data kur pala e dëmtuar paraqiti kërkesën e saj për kompensim në ndërmarrjen e sigurimit të automjetit, përdorimi i të ciles shkaktoi aksident, apo tek përfaqësuesi i pretendimeve, ndërmarrja e sigurimeve ose përfaqësuesi i saj nuk i ka dhënë një përgjigje të arsyetuar për pikat e parashtuara në kërkesë, ose

(b) Nëse ndërmarrja e sigurimeve nuk ka arritur të emërojë një përfaqësues të pretendimeve në shtetin e vendbanimit të palës së dëmtuar në përputhje me nenin 4 (1). Në këtë rast, palet e dëmtuara nuk mund të paraqesin një kërkesë në organin e kompensimit nëse ata kanë paraqitur një kërkesë për kompensim direkt në ndërmarrjen e sigurimit të automjetit, përdorimi i të ciles ka shkaktuar aksidentin dhe nëse ata kanë marrë një përgjigje të arsyetuar brenda tre muajve nga paraqitja e kërkesës.

Palët e dëmtuara megjithatë nuk mund të paraqesin kërkesë tek organi i kompensimit nëse ata kanë ndërmarrë veprime ligjore drejtpërdrejt kundër ndërmarrjeve të sigurimit.

Organi i kompensimit do të marrë masa brenda dy muajsh nga data kur pala e dëmtuar paraqet

një kërkesë për kompensim prane saj, por ajo do të përfundojë veprimet e saj, nëse ndërmarrja e sigurimeve, ose përfaqësuesi i pretendimeve të saj, më pas paraqet një përgjigje të arsyetuar për kërkesën.

Organi i kompensimit do të informojë menjëherë:

(a) Ndërmarrjen e sigurimit të automjetit, përdorimi i të cilit shkaktoi aksident ose përfaqësuesin e pretendimeve;

(b) Organi i kompensimit në Shtetin Anëtar të themelimit të ndërmarrjes së sigurimit që e ka lëshuar policen e sigurimit;

(c) Nëse dihet, personin që shkaktoi aksidentin, se ajo ka marrë një kërkesë nga pala e dëmtuar dhe se ajo do të përgjigjet për atë kërkesë brenda dy muajsh nga paraqitja e saj.

Kjo dispozitë do të jetë pa paragjykim për të drejtën e Shteteve Anëtare për kompensim ndaj atyre organeve si zëvendësuese ose jo-zëvendësuese dhe të drejtën për të nxjerre dispozita për zgjidhjen e pretendimeve ndërmjet organit dhe personit ose personave që shkaktojnë aksidentin dhe ndërmarrjeve të tjera të sigurimit ose organeve të sigurimeve shoqërore që duhet të kompensojnë palën e dëmtuar në lidhje me të njëjtin aksident. Megjithatë, Shtetet Anëtare nuk mund të lejojë që organet të bëjnë pagesën e kompensimit subjekt të kushte të tjera përveç atyre të përcaktuara në këtë Direktivë, e sidomos që pala e dëmtuar të përcaktojë në ndonjë mënyrë që personi përgjegjës nuk është në gjendje ose refuzon të paguajë.

2. Organi i kompensimit i cili ka kompensuar palën e dëmtuar në shtetin anëtar të vendit të banimit do të ketë të drejtën të kërkojë rimbursimin e shumës së paguar për kompensim nga organi i kompensimit në Shtetin Anëtar të themelimit të ndërmarrjes së sigurimit që e ka lëshuar policën e sigurimit.

Ky organi i përmendur se fundmi, pastaj do të jetë përjashtojë palën e dëmtuar në të drejtat e tij kundër personit që shkaktoi aksident apo ndërmarrjes të tij të sigurimit për atë që organi i kompensimit në Shtetin Anëtar të vendbanimit të palës së dëmtuar ka siguruar kompensim për humbjen ose dëmtimin e pësuar. Secili shtet anëtar është i detyruar të pranojë këtë përjashtim siç parashikohet nga ndonjë Shtet tjetër Anëtar.

3. Ky nen do të hyjë në fuqi:

(a) Pasi të lidhet një marrëveshje ndërmjet organeve të kompensimit, vendosur ose miratuar nga shtetet anëtare në lidhje me funksionet e tyre dhe detyrimet dhe procedurat e rimbursimit;

(b) nga data e caktuar nga Komisioni pasi ka konstatuar në bashkëpunim të ngushtë me Shtetet Anëtare që një marrëveshje e tillë ka përfunduar.

Komisioni do të raportojë në Parlamentin Evropian dhe Këshill për zbatimin e këtij neni dhe në efektet e tij para 20 korrikut 2005 dhe do të paraqesë propozime nëse është e nevojshme.

Neni 7

Në qoftë se është e pamundur për të identifikuar automjetin ose në qoftë se, brenda dy muajve pas aksidentit, është e pamundur për të identifikuar ndërmarrjen e sigurimeve, pala e dëmtuar mund të aplikojnë për kompensim nga organi i kompensimit në Shtetin Anëtar ku ai banon. Kompensimi do të jepet në përputhje me dispozitat e Nenit 1 të Direktivës 84/5/EEC. Organi i kompensimit do të ketë një pretendimet, në kushtet e përcaktuara në Nenin 6 (2) të kësaj Direktive:

(a) kur ndërmarrja e sigurimit nuk mund të identifikohen: kundër fondit te garancisë të parashikuara në nenin 1 (4) i Direktivës 84/5/EEC në Shtetin Anëtar ku automjeti normalisht qendron;

(b) në rastin e një automjeti te paidentifikuar: kundër fondit te garancisë në Shtetin Anëtar në të cilin ndodhi aksidenti;

(c) në rastin e automjeteve te vendeve të treta: kundër fondit te garancisë të Shtetit Anëtar në të cilin ndodhi aksidenti.

Neni 8

Direktiva 73/239/EEC do të ndryshohet si vijon:

(a) Në nenin 8 (1) ne pikën e mëposhtme do të shtohet:

"(f) të komunikojë emrin dhe adresën e përfaqësuesit të pretendimeve të caktuar në çdo shtet anëtar, përveç Shtetit Anëtar në të cilin autorizimi është kërkuar në qoftë se rreziqet që do të përfshihen janë klasifikuar në klasën e 10 të pikës A të Shtojcës, përveçse detyrimet e transportuesit.

(b) Në Nenin 23 (2) pika e mëposhtme do të shtohet:

"(h) të komunikojë emrin dhe adresën e përfaqësuesit të pretendimeve të caktuar në çdo shtet anëtar, përveç Shtetit Anëtar në të cilin autorizimi është kërkuar në qoftë se rreziqet që do të përfshihen janë klasifikuar në klasën e 10 të pikës A të Shtojcës, përveçse detyrimet e transportuesit.

Neni 9

Direktiva 88/357/EEC do të ndryshohet si vijon:

Ne Nenin 12a (4) do të shtohet nen-paragrafi i mëposhtem do të shtohet:

Në qoftë se ndërmarrja e sigurimit nuk ka arritur të emërojë një përfaqësues, Shtetet Anëtare mund të japin miratimin e tyre për të emëruar përfaqësuesit e pretendimeve në përputhje me

nenin 4 të Direktives 2000/26/EC, për të kryer funksionin e përfaqësuesit të emëruar sipas këtij paragrafi.

(Direktiva 2000/26/EC e Parlamentit Europian dhe e Këshillit e 16 maj 2000 mbi përafrimin e ligjeve të Shteteve Anëtare në lidhje me sigurimin kundër përgjegjësisë civile që vjen nga përdorimi i mjeteve motorike dhe ndryshimi i Direktives së Këshillit 73/239/EEC dhe 88/357/EEC (OJ L).L. 181, 20.7.2000, faqe 65

Neni 10 Zbatimi

1. Shtetet Anëtare do të miratojnë dhe publikojnë përpara 20 Korrikut 2002, ligjet, rregulloret dhe dispozitat administrative të nevojshme në përputhje me këtë Direktivë. Ata duhet menjëherë të informojnë Komisionin për këtë.

Ata do të zbatojnë këto dispozita para 20 janarit 2003

2. Kur këto masa të jenë të miratuara nga vendet anëtare, ato duhet të përmbajnë një referencë të kësaj Direktive apo të shoqërohen nga një referencë e tillë në rastin e publikimeve zyrtare. Metodën për një referim të tillë do të përcaktohen nga Shtetet Anëtare.

3. Pa cenuar paragrafin 1, shtetet anëtare do të vendosin ose do të miratojnë një organ kompensimi në përputhje me Nenin 6 (1) para 20 Janarit 2002. Në qoftë se organet e kompensimit nuk kanë përfunduar një marrëveshje në përputhje me Nenin 6 (3) përpara 20 Korrikut 2002, Komisioni do të propozojë masa të projektuara për të siguruar që dispozitat e Neneve 6 dhe 7 të hyjnë në fuqi përpara 20 Janarit 2003.

4. Shtetet anëtare mund, që në përputhje me Traktatin, të krijojnë ose të vendosin në fuqi dispozitat të cilat janë më të favorshme për palën e dëmtuar se dispozitat e nevojshme në përputhje me këtë Direktivë.

5. Shtetet Anëtare do t'i komunikojnë Komisionit tekstin e dispozitave kryesore të drejtës kombëtare që do të miratojnë në fushën e qeverisur nga kjo Direktivë.

Neni 11

Hyrja në fuqi

Direktiva do të hyjë në fuqi, në ditën e botimit të saj në Fletoren Zyrtare të Komunitetit Europian.

Neni 12

Masat dënuese

Shtetet Anëtare do të vendosin dënimet për shkeljet e dispozitave kombëtare të cilat ata kanë miratuar në zbatim të kësaj Direktive dhe të ndërmarrin hapat e nevojshme për sigurimin e

aplikimit të tyre. Ndëshkimet do të jenë efektive, proporcionale dhe të pakthyeshme. Shtetet Anëtare do të njoftojnë këto dispozita Komisionit jo më vonë se 20 Korriku 2002 dhe të gjitha ndryshimet e mëvonshme të saj sa më shpejt që të jete e mundur.

Neni 13

Adresimi

Kjo direktive iu drejtohet shteteve anetare

Ne Bruksel, me 16 Maj 2000.

Per Parlamentin Europian

Per Keshillin

Presidenti

Presidenti

Nicole Fonataine

Manuel Carrinho